

ANY VIII

BARCELONA 6 JUNY 1895.

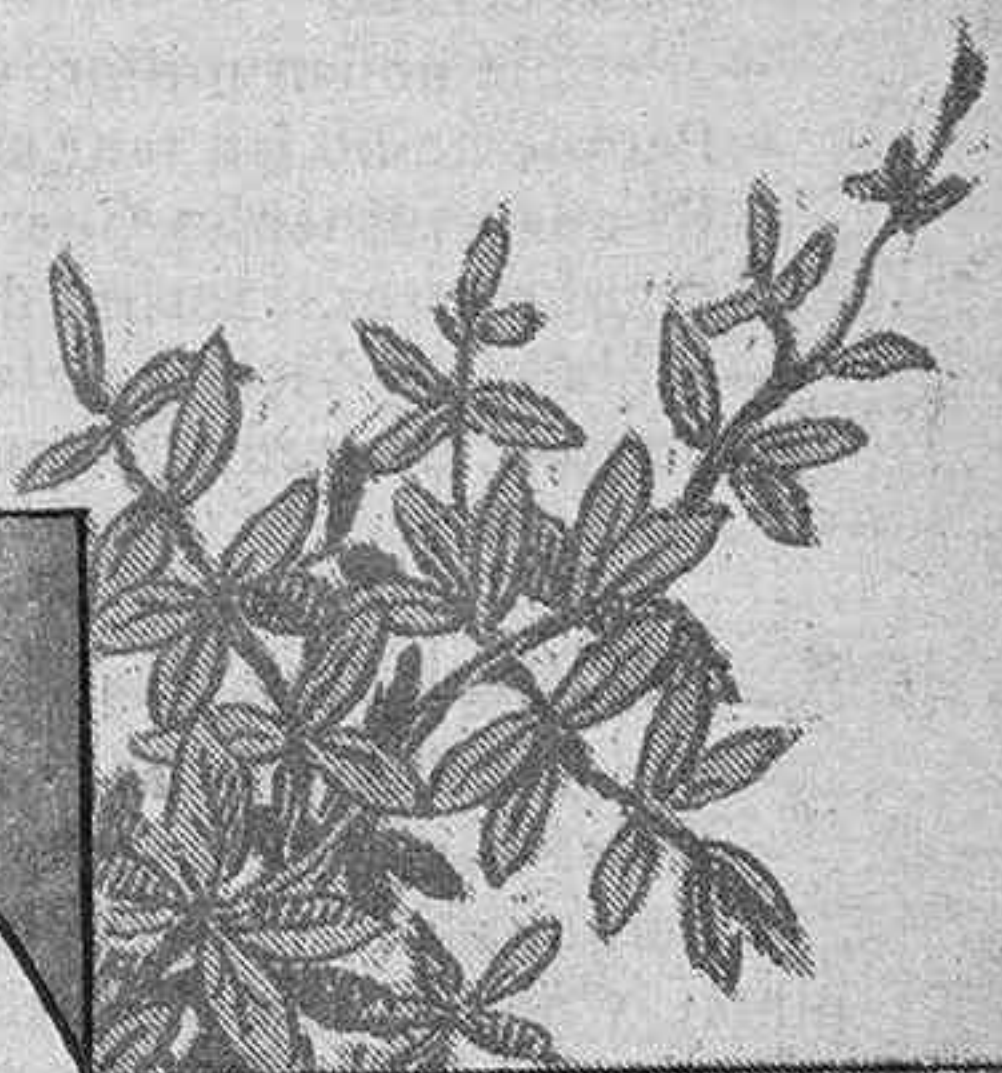
NÚM. 353

LA TOMASA

SETMANARI CATALÀ

10 cèntims lo número

Amassona tan barbiana
si 's dediqués á ensenyar
deixeples á mils tendria
per' aprendre de montar.

Còpia fot. de A. Esplugas.

(c) Ministerio de Cultura 2006

DE DIJOURS A DIJOURS

(DIALECHS DE LA SETMANA)

Si que han granat de debó 'ls teatros aquesta setmana última.

—Com que tenian á sobre la Pasqua granada.

—Mira tú que particularment á Novetats, al Lírich y al Tívoli han debutat unas companyías que granejan molt. pró molt.

—Cad' any al entrar l' estiu entran en calor 'ls teatros d' aquí.

—Res mes natural.

—Ja ho sè; pró lo que m' extranya es que fá un bon sol quan 'ns escalfém ab las companyías de fora.

—Va per lo fret que 'ns quedém ab las companyías de casa, porque sempre están de mala-lluna.

—Es ben particular que 'ns haguém de refiar dels cómichs de Madrit, pera disfrutar en lo teatro.

—¿Sabs perquè?

—¿Perqué ho fan millor, vols dir?

—Perque no ho fan tant malament.

—Es que aquí tením Guerreros...

—Si; guerreros... sortint del Niu.

—Y Marios, y Vicos y Calvos...

—Calvos... de menjar pilota tením.

* *

—¿Que me 'n dius de las moñas dels toros benéfichs?

—Son preciosas; malas-a-guanyadas per ells.

—Malas-a-guanyadas? No sé perquè.

—Perque cada moña es digna de durla 'l senyor mes pintat, y no un toro. Hi hauria senyor casat que faria un goig ab qualsevol moña d' aquellas.

—Oh! Prou. Y qué 'ls hi estarian pintadas á molts marits de cassino.

—Y estaria bè que sortíssin ab la moña á la plassa, presidint las sèvas senyoras.

—Sense moña ja t' asseguro que n' hi sortiran 'l día 9.

—A tot arreu ne surten prou, gracias á Deu: Hi ha cada toro ab barret de copa, si t' hi fixas, per aquestos carrers...

—Ja téns rahó ja!

—Com que parlo per experiencia, mal m' está 'l dir-ho.

—Explicamho á mí.

—¿Y qué me 'n dius del cartell?

—Que ha deixat al Ortega á la lluna de Valencia.

* *

—Las regatas de diumenge váren ser ben disputadas ¿oy?

—Ben regatejadas, voldrás dir.

—Y tant!

—Quan fins váren regatejarnos la música...

—Qu' es tot lo que 's pot regatejar tractantse de regatas.

* *

—Si vols sentir música y véus, véus al Tívoli; si no ets tan exigent véus á la Gran-Vía; per tabola al Espa-

nyol, per raresas al Circo Equestre y si vols fer molta goma véus al Lírich.

—Aniré allá ahont me darà la gana y tú no n' has de fer res.

—Home, gracias.

* *

—Ja torném á tenir las sardanas en dansa, devant del Güell.

—Ningú hi perdrá mes que l' amo del café.

—Al contrari, homel

—No, senyor; porque ab la excusa de contemplar las *sachsejadas* molts se descuydan de seure y pendre café.

—¿Quants se l' estalvian 'l café al voltant dels rotllos dels sardanayres?

—Potser si que tens rahó.

* *

—Sembla que la Societat Foment de la cria caballar de Catalunya ha rescindit lo contracte d' arrendament ab 'ls propietaris dels terrenos del Hipódromo.

—¿Es dir que ja no hi haurá mes carreras?

—Si, ara 'ns quedarán encare las carreras . de sustos, quan convingui.

—No siguis plaga. Las carreras de caballs no donavan.

—Si que 'm sab greu, porque no hi havia estat may.

—Endemés, si; las carreras, per massa anar depressa, (com havían anat sempre) se n' han anat corrents.

—Vetaquí porque han desaparegut á la carrera las ditxosas carreras.

—La mèva xicota ja pendrà una enrabiada; porque era ahont *tallava 'l bacallá*, á la Gran-vía durant lo desfile.

—Donchs, téns una novia que ben bè te la mereixes, á la carrera.

—No sè pas si 'n farém gayre de carrera.

* *

—¿Y ho fa bè aquet mestre?

—No sè de quin mestre 'm parlas... ¡Ah! ¿Del mestre qu' ensenya al noy?

—Del mestre Morera, *gamarús*.

—Ah! 'ls dirigeix molt bè 'ls Concerts d' Euterpe.

—¿Qué dirá 'n Joanet quan ho sápigas?

—Dirá: me 'n fúm de la batuta.

—Veyám si hi haurá baralla d' ulleras, tractantse de un parell de quatre ulls.

* *

—¿Qué me 'n dius del atentat contra 'l General Primo de Rivera?

—Ja veurás, noy; no m' enredis.

J. BARBANY.

Quento

Som al camp y á l' hora de fer lo dinar dos pastors. Un pastor, desde 'l fons de la vall, crida al altre qu' es dalt de un turó.

—Eh! Boy ¿de quin pa vols que fassi las sopas, del teu ó del meu?

Y en Boy li respón:

—Del teu, Nasi, que ab lo vent que fa no se sent res.

IMITACIÓ

GINAS, corassas y llansas
caballs de cartrò, escopetas,
pistolas, pistóms, trompetas,
soldats de plom y balansas
pilotas, timbals, bastóms,
micos, ventalls y banderas.
fluviols, cordas y culleras,
forquillas y cutxaróms;
plumeros, pipas, boquillas,

estrenyínadors, carteras,
llanternas, lentes, ulleras,
anells, miralls y cotillas,
vasos, ampollas, porróms,
satrilleras, ganivets,
guitarras, palas, xiulets,
magallas y maga lóms,
cassolas, gábias, paellas,
ollas, plats y regadoras,
pots de llauna, regadoras,

tupíns, rateras, graellas,
claus, barrinas, alicatas,
cubells, cullidors, martells,
escupidoras, garbells,
pintas, botóms y sabatas.

Los asseguro qu' aixó
ho trobarán, si 'ls convé,
diumenge ó dilluns que vè
que es la fira, á Mataró.

UN MATARONÍ.

AVANT (1)

Als ferms propagandistas de la institució coral, Eussebi Benages y Manel Gardó, President
y Secretari, respectivament, de la *Associació de Coros de Clavé*

MORÍ 'l Cantor! ¡Morí 'l Mestre!
S' apagà 'l foch de son estre ..
mes com Alexandre 'l Gran ..
pogué dir tot espirant:
¡Deixo 'l meu regne al mes destre!

Y al revés dels generals
del héroe grech, que perderen
sas conquistas sent rivals,
mort 'l Mestre, no 's desteren
las Institucions Corals!

Puig mentres quedi un vivent,
en esta terra d' amors,
durá en sas alas 'l vent
l' armonia de «Las Flors»
y 'ls planys de «L' Anyorament.»

Que com si fossin sagradas
sas notas, passen en vá
los anys y aquellas cantadas
viuen fermes y arreñadas
en lo cor del catalá!

Pe 'l poble, dictá 'l Cantor
sos ritmes plens de bellesa,
y 'l poble 'ls cullí ab amor...
y 'l temps passarà ab llestesa
més jamay lo seu recort...

Perque 'ls obrers agrahts
á la Institució Coral,
mare de tants fills instruits!
han fet á Clavé immortal,
glorificantlo en sos pits!

Ab sa inspiració admirable,
ell feu dolsa y adorable,
la taleya per l' obrer,
¡que la feyna es agradable
entre los cants del taller!

Ell tragué del crim ó 'l vici,
al honrat fill del trava'll,
que roegat pel desfici,
llensava á un costat, 'l mall,
per correr á un precipici.

Ell sembrá en la inteligencia
dels coristas, la virtut,
y ab la profitosa essencia
dels seus cants, doná's paciencia
pau y amor y gratitut.

Ell agermaná 'ls seus cors
y 'ls seus gustos va lligar,
mancomunant son esfors,
¡y va portarlos al Art
per camins sembrats de flors!...

A n' ell 's deu, que 'ls obrers
catalans, dignes, feyners,
honrats, suferts é instruits,
sigan arreu preferits
com primers entre 'ls primers!

Eixa es l' obra portentosa
del Geni, que transformá,
ab perseverancia hermosa,
la nit fosca y perillosa
del obrer, en día clá!

Obra digna de que siga
perpetuada sempre més
pe 'ls seus hereus. ¡Que no 's diga
que 'ls hereus no hi feren rés!...
¡lo ser hereus 'ls obligá!

Y seguint sempre 'l camí
que 'l Mestre deixá trassat,
certament se podrá di;
que si bon mestre morí,
bons deixeples han quedat!

Ja Palma té y té Valencia

la llevor de 'ls nostres cants,
y 's fan llenguas de sa essencia
y del gust é inteligencia,
dels coristas catalans!...

Ja seguint ab noble ardor
nostre exemple fraternal
la ciutat dos voltas lleal (*)
de la Pátria y de l' amor,
entona l' himne immortal.

L' altr' any, Saragossa espera
ab sas galas adornada,
dels coristas l' arribada,
y no será la darrera
pe 'ls catalans visitada.

Perque enguany, ja están pe 'l Nort,
Bilbao y Sant Sebastián
ab gran delit preparant
nova corona de llór,
ab que 'l front vos ornarán!

¡Seguiu sempre aqueix camí
ja inspirat pe 'l gran Clavé
¡No decaygui vostre alé!
que no costa de segui'
haventhi entussiasme y fé!

D' amor fraternal y sant,
fundeu un llás ferm y estret
¡Uniu als pobles cantant!...
Ara aneu pe 'l camí dret...
¡may enrera!

¡Sempre avant!

MARIAN ESCRIBI FORTUNY.

(M. Riusec.)

(*) Valencia.

(1) Premiada en un certámen de Figueras y llegida en la vetllada celebrada per la Societat Coral «La Catalana» lo dia 2 del present.

Encare que no tingués
la verbena de Sant Joan,
fora 'l mes dels segadors
un dels mes bonichs del any.

LA SEGONA CONQUISTA

Si, senyors; la segona conquesta d'en Santiago Xiribech.

Y encare podria dir, la primera, perquè no estich ben segur de si ell va conquistar a la que en la actualitat es la seva *costella*, ó si va ser ell lo conquistat.

En Santiago es viatjant de magnesia efervescent y altres productes del laboratori del Doctor Sjolida, fa mes de deu anys.

Visitant la drogueria del Sr. Pere Sigrò, va enamorar-se de la seva filla Rita y va cometre la vulgaritat de casarshi.

Hasta fá tres mesos, ó siga durant vuyt anys de matrimoni, en Santiago va portar una vida exemplar. Quan tornava dels seus viatjes, se plantificava en la botiga del seu sogre, y fora de tirar algun grapatet d'arrós a las criadas del vehinat, cosa que 'l mateix senyor Pere li recomenava, havia conservat tot lo seu amor a la Rita.

Pero 'l Sr. Pere va retirar-se del negoci, va llogar un piset per ell y la Sra. Tuya—la seva dona—y va recomenar al seu gendre y a la seva filla que visquessin sols, perquè acabat lo trauc de la botiga, que a tots los portava prou enfeynats, considerava que era 'l millor modo de viure felissos, fent cadascú a casa seva lo que mes de gust li vingués.

Durant los viatjes en Santiago estava prou atrafegat, y, a pesar de las instancias dels seus companys, se conservava fidel a la Rita; pero al tornar de la última correria pel Nort, va trobar-se a Barcelona, traspasada ja la botiga del seu sogre, sense saber com matar lo temps.

Procurava aburrir-se lo menos possible en lo café, cada dia fins a las sis de la tarde; pero després per esperar las vuyt de la nit, hora en que sopava, corria mitja ciutat, parant-se devant dels aparadors, acudint a tots los grupos que 's formavan, escoltant las orquestas de ceguets, y mirant mes de lo corrent a las nenas macas.

Tres nits de carrera va topar en lo Plá de la Boqueria a una criada, com d'uns divuyt anys, hermosa com un dia de primavera, y la tercera vegada que ab ella va trobar-se, no 's va pogueu lliurar de la temptació de seguir-la.

Incaut en intrigas amorosas, se col·locava de tant en tant al costat d'ella, sense gosar obrir la boca, mirant-la de regull; desafiant ab la vista als atrevits que li dirigian algun piropo.

Pero en Santiago no sabia que la timides es molta cops del agrado de las donas, y que lo seu apcament no va disgustar a la Roseta ó siga la criada.

Lo dia següent, en Santiago, a fi d'animarse, va beure en lo café mes de lo regular, y si lè al topar-se de nou ab la Roseta no 's va atrevir a dirigirli para-

la, en cambi s'hi va acostar mes que 'l primer dia, y al deixar-la a la escala d'una casa de la Tapineria, ahont vivian 'ls amos de la criada, va dirli: "Passiho-bè, maca," y va desapareixe com un llamp, sentint ab prou feynas l' "Estigui bó" carinyós de la Roseta.

L'endemá ja van parlar-se pel carrer, y com que l'amor es una cosa que creix mes depressa qu'una carbassera, al cap de tres dias mes, ja 's deyan que s'estimavan y 'l diumenge següent ja 's trobavan ballant en "El Siglo".

En Santiago no tenia temps a perdre, y quan va considerar que tenia a la criada a punt de carmel-lo, va demanar-li qu'una nit que 'ls seus amos anessin al teatro lo deixés pujar al pis, perquè tenia de dirli coses molt delicadas.

La Roseta no va assentir a las pretensions del seu enamorat, contestantli que 'ls seus amos no tenian costum de perdre nits y que, per lo tant, no era possible contentarlo; pero aixó no era mes qu'una excusa; la criada havia sentit explicar que molts lladres se havian valgut d'aquet sistema pera introduhir-se en las casas, y encare qu'en Santiago anava vestit de senyor y semblava bon xicot, no va creure prudent accedir a lo que demanava.

Tantas vegadas com en Santiago va insistir, la contestació sigué la negativa.

En tot aixó lo nostre héroe tingué de sortir novament de viatge, y va tenir una despedida tendra ab la Roseta, tant, qu'hasta van derramar llágrimas.

Pero, vegis lo que son las cosas, mentres s'estavan despedint va passar una amiga de la Roseta y va quedar assombrada.

L'endemá al trobar la nostra criada a la seva amiga, en la plassa, va tenir una de las mes grans decepcions de la seva vida.

En Santiago, segons l'amiga, era un dels *granujas* mes tremendos de Barcelona.

Pero lo que hi havia de veritat, es que tenia la desgracia de semblarshi y res mes.

Faria cosa d'un mes que la Roseta s'havia canviat d'amor, que va topar-se en la Rambla ab en Santiago, lo qual tornava de viatge.

Dels llábris d'ell va sortir una exclamació d'alegría.

La primera intenció d'ella sigué la de fugir, dientli ¡lladre! pero de seguit, tement una venjansa, se va quedar.

Y lo que es mes estrany, després d'haver enterat a n'en Santiago de que servia a un'altra casa, a instancias d'aquet va accedir en concedirli una entrevista aquella mateixa nit, que 'ls seus amos havian d'anar al teatro.

En Santiago no 's va acostar a casa seva, pera tenir la nit lliure, y a dos quarts d'orze se va posar en marxa, en direcció a la deliciosa morada de la seva sílfide d'aygüera, que la tenia en lo carrer de Serra Xich.

La porta de la escaleta estava ajustada, com havian convingut ab la Roseta; lo gas apagat. Va pujar la escala a las palpentas, saltantli 'l cor, ab lo remordiment de la infidelitat que anava a fer a la seva dona.

y al arribar á un replá que creguè del pis de la seva conquesta, trucá á la porta ab los nusos dels dits; una veu malhumorada li va donar á compend e que s' havia equivocad, y aguantantse la respiració va pujar fins al pis de sobre; trucá de nou y una veu dolça, va preguntar: "¿Ets tú, Santiago?"

—Obra, carinyo meu—va contestar ell ab veu baixa.

La porta's va obrir, y una má va apoderarse de las d' en Santiago.

Lo pis estava completament fosc.

En Santiago, qu' anava per feyna, va adelantar los successos imprimint un petó á la persona que li apretava fortament la má, y 'ls seus llabis se toparen ab una cosa peluda y rasposa com un fregall.

Ràpidament van crubar per la seva imaginació aquells versos del *Puñal del Godo* que diuen:

"Si equivocado me habré
y á caer habré venido
en la cueva d' un bandido."

Y desseguida una morma donada de má mestra li va fer veure las estrellas, ab tot y estar á las foscas.

—¡Socorro!— cridá en Santiago, contestant á la agressió.

Al moment van compareixe dos homes ab llums y 'l marit de la Rita va veure que la persona á qui havia besat, era un mascle—ab una barbotas espessa y groixuda—que li apuntava un revólver.

En Santiago, creyent que la Roseta li havia preparat una emboscada y que's tractava d' una pandilla de lladres, va exclamar ab veu defallida:— ¡No 'm mateu, que ja us daré 'l relotje y 'ls quartos que portol! No 'm mateu, que soch pare de familia!

Mitja dotzena de garrotadas, que treyan foch, siguen la contestació á las sevas paraulas.

Desseguida l' individu de la barbotas, qu' era un inspector de policia, ab veu de tró va dirli:

—¡Granuja! digas ahont son los altres ó 't reventol!

—¿Quins altres?

—Los teus companys. Parla ó t' abraso.

—Pero, si hi vingut sol... per veure á la Roseta...

—Y per desembrassar lo pis, creyent que 'ls amos serian fora—va contestar l' inspector.

—¡Soch innocent! ¡Soch lo viatjant del Doctor Sallida!

—¿Cantas ó nó? ¿Ahont son los altres?

—Pero...

Una segona tanda de garrotadas, va deixar á n' en Santiago sense sentit.

Al tornar en sí, ja va trobarse agarrotat, com un criminal, y l' inspector va dirli:

—Avants de portarte al calabosso, vina ab mí, que vull que demanis perdó á las personas honradas que potser haurias assassinat.

Va conduhirlo á las habitacions del darrera de la casa, en una de las quals hi havia la Roseta y 'ls seus amos tremolant de por, com la fulla al arbre.

Al veurel 'ls duenyos del pis, exclamaren aterritzats:

—¡¡En Santiago!!

Aquet va quedar mitj mort, sense poguer proferir ni una paraula.

Los amos de la Roseta, eran 'ls seus sogres, los quals s' havian mudat de pis estant ell de viatge.

Per acabar d' entendreho tot, precisa una explicació:

Lo droguer retirat havent sentit contar á la Roseta qu' havia tingut un novio que sempre li demanava una entrevista, lo qual va resultar ser un *granuja*, li havia dit: "May que 'l tornès á trobar, si li demanava 'l mateix, fassil venir, que ja l' arreglarém."

La Roseta qu' aquell dematí havia trobat á n' en Santiago, va posar en práctica lo que li havia dit lo seu amo, y aquet, á la seva vegada, va avisar á la policia pera que sorprengués al lladre.

¡Las conquistas s' han de deixar pels solters!

Es lo que jo dich sempre: 'ls casats, per molts motius, allá ahont están millor, es á casa.

A. GUASCH TOMBAS.

Ramell d' ortigas

(Aplech d' epigramas)

(Continuació)

CXXV

—Ahir la ma va doná

l' Enrich á la seva neta.

—Donchs, pobret, d' aquesta feta
s' haurá quedat sense má.

CXXVI

—¡Y que n' ets de ruch, Bernat!

—Que soch ruch negar no puch;
mes, Pepa, si no fos ruch,
ab tú no fora casat.

CXXVII

Si renyir no desitjeu
ab l' home de la Tuyetas
may las monjas li alabeu;
pero content lo fareu
si li alabeu... las monjetas.

CXXVIII

—¿Com es que 't pelas de fret
y no 't veig may portar capa?
—No duch capa porque, noya,
may m' ha agradat aguantarla.

CXXIX

Jo ab cotxe de sis caballs
hi anat mes de trenta cops.
—¿Donchs, avants, vosté era rich?
—Era... cotxero dels morts.

CXXX

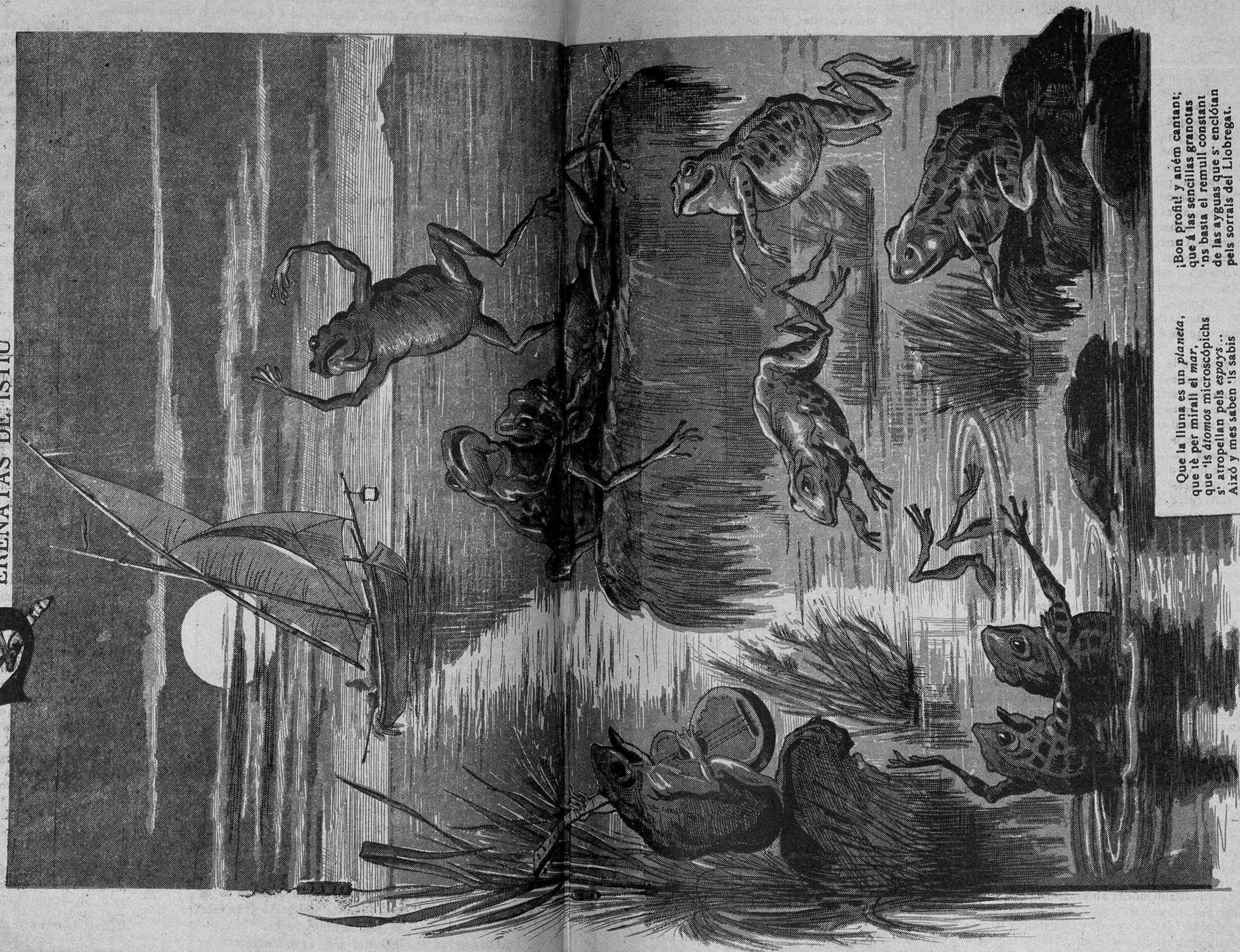
Al saber que lo molt digne
y valent ciutadá Deu
presentá la dimissió
á Olot, d' Arcalde primer,
durant la guerra passada,
va dí un carlí tot content:
—¿Y ara 'ls d' Olot qué farán,
deixats de la má de Deu?

Seguirá en lo número próxim.

Gracia, 1895

FRANCISCO LLENAS.

ERENATAS DE ISTIU

¡Bon profit! y aném cantant;
que á las sencillas granotas
'ns basta el remull constant
de las ayguas que s' enclóian
pels sorralis del Llobregat.

Que la lluna es un planeta,
que t'è per mirall el mar,
que 'ls átomos microscòpichs
s' atropellan pels espays...
Aixó y mes saben 'ls sabis

Lo Coro d' Euterpe y 'l mestre Morera

ASSISTIREM al concert matinal que dit coro doná lo dilluns passat, y hem de confessar qu' en sortirem contristats.

Y no 's crega que 'l nostre desconsol fos degut á fal-tas d' execució, puig si hem de fer justícia, es precis que consigném que 'l coro treballá ab voluntat y bon gust, qu' una y altra qualitat atresora aquesta societat formada per estudiosos fills del treball, y que 'l mestre director, D. Enrich Morera, ab son privilegiat talent, ab sa mágica batuta, arrencá de la or-questa dolls d' armonías, y lográ que 'l conjunt resul-tés perfectament arrodonit.

Pero certs detalls del concert, que á molts concu-rrents cridaren l' atenció, y á nosaltres entre ells, son causa de que agafém la ploma, pera aconsellar al nou director del coro d' Euterpe, que no abandoni lo ca-mí que 'l fundador de las institucions corals va deixar ben trassat y qu' han seguit pas á pas los seus succe-sors.

Observarem en lo concert de referencia, que 'l mes-tre Morera mostrava una especial predilecció pera las pessas purament sinfónicas, ja que bastava que fossin llaugerament aplaudidas pera que las fés repetir per enter, com succehí ab lo n.º 2 de «L' Arlesiana» ab las «Danzas noruegas» de Grieg y ab los ballables de «En-rique Clifford» mentres que las pessas instrumentals y vocals, semblava no fossin per ell atesas ab lo mateix carinyo, com passá ab «La Redempció d' Africa» del mestre Goula (pare) que á pesar d' haver sigut la mes aplaudida del concert, en feu repetir sols lo seu final.

Aquestas distincions nos han fet entreveure que 'l mestre Morera 's proposa donar un altre rumbo al coro que 'l té ben marcat desde sa fundació; pro-cedir que faría perdre al mateix lo carácter típic y genuinament catalá, qu' es lo quelí dona vida y ufana.

No hi ha dubte que las pessas sinfónicas se sentirán sempre ab gust en los concerts d' Euterpe, pero no s' ha d' abusar de las mateixas, porque així com interca-ladas ab mesura poden donar varietat al programa, otorgantlos hi complerta preferencia, 'ls concerts que 'ns ocupan revestirian tots los caràters d' audicions de saló, may lo de hermosa senzillesa qu' han de significar aquestas festas matinals en que ha de ser principal, sinó únicament element, l' obrer que va á donar probas fehacients de sa refinada educació artística, adquirida en detriment, casi sempre, del descans corporal, des-cuydat pera concorre ab sos companys á sas respec-tivas societats, quan Morfeo ab mes insistencia 'l crida á sos brassos.

Proba de lo que portém dit es la eliminació de la banda en dits concerts, augmentantse en cambi la or-questa; puig la banda es un auxiliar indispensable als cors, tal com están montats, y de desterrarla se veu marcadament l' afany de postergarlos, mentres que l' augment de orquesta demostra ab evidencia, que 's trac-ta de donar major importancia á la part instrumental.

En corroboració de lo apuntat, ve igualment la nota que 's llegeix al final del periódich del *Eco de Euter-pe* repartit lo dilluns passat, en quina nota se consigna que pendrán part en lo segon concert los Srs. Fontova

(don Conrat y don Lleó). pianista y violinista, respec-tivament.

Los dos joves artistes, fills del eminent actor, nos mereixen totes las consideracions, pero omplint un número dels citats concerts, nos resultan una nota discordant, porque quan á aquets assistím volém sen-tir lo coro, que per ell y per ningú mes se fa la festa.

Mediti lo mestre Morera lo que acabém d' apuntar, y pensi que 'l mérit d' un bon director no consisteix en servir lo que en ell li agradi, sinó lo que sigui del gust dels altres, sobre tot quan aquet gust ha adquirit tots los caràters de la tradició; puig si á n' ell, per exem-ple, lo paladar li demanava escudella catalana y no al-tres plats mes fins,—apart de que aixó de la *finura* es molt discutible—escudella voldria, y res mes.

Nosaltres volém escudella catalana; donchs, don-guins escudella y deixis de cansóns, que contra gustos no hi ha rè escrit.

Y si la escudella se li indigesta, diguiho, que bus-carém un altre cuyner que 'ns la serveixi.

Perque una de dos: ó sobran los concerts d' Eu-terpe ó la predilecció per las pessas instrumentals.

/Trihi... que nosaltres també triarém!

R. E.

EPIGRAMAS

— ¡Escoltam, tú, noy Bernat!
¿No ets fill del Sr. Paloma?
— No senyò, s' ha equivocat;
soch fill de Santa Coloma.

La Tuyas de can Pascol
diu tothom la troba mona
y está clá li han de trobá,
si sempre la porta á sobre.

La filla del Sr. Camp
diu que bonas formas té,
y está clá que las té bonas
si el seu pare es *sabaté*.

J. XIMÓ.

Teatros

Lo molt excés de original, fa que en lo present nú-mero nos vejém imposibilitats de fer la revista setma-nal acostumada, pero ab tot, no deixarém de mencio-nar que ab tants debuts é inauguracions com hi ha-gueren la setmana passada, los que sobressortiren tan per lo notable de la companyia, acort d' obras, com escullida y numerosa concurrencia que hi assistí, fo-ren los teatros de Novetats, Tívoli y Circo Equestre, ab las companyias Guerrero, Elias y debut del notable capitá Martín.

Pregué a nostres favoreixedors que per avuy se serveixin dispensarnos, prometent reanudar lo acos-tumat en la setmana entrant.

MATRIMONI A LLARGA FETXA

—Si no vols casarte ab mí, digamho, porque 'l fill del amo m' ha demanat relacions.

—Mentres no 't descuydis d' entregarme diariament la cojetilla de quaranta, fes lo que 't sembli, que quan enviudis ja 'ns quedarà temps per parlarne d' aixó del matrimoni.

APLECH

d' improvisacions originals de la Colla dels Fidéus, fillas d' un Champagne *improvisat* y endressadas d' *improvís* als núvis D. JOAN GASA y D.ª ROSETA ALAVEDRA.

Per una equivocació
hem begut *Champany* del bò.

PRATS NAYACH.

Lo *Champany* que 'ns hem begut
ben bè d' arròs ha sigut.

UMBERT.

Lo *Champany* ens ha vingut
per una equivocació,
(Are sols lamento jo
que 'ls cigarros s' han perdut).

EGO SUM.

—Escolti.

—¿Qué?

—¿Es vostè 'n Gasa?

¿Es vostè 'l que avuy 's casa?
Lo *Champany* l' hem trovat bò...
Moltas gracias... ¡Deu n' hi dò!

GIVANEL.

Ab ditxa com are viu
visca molts anys, senyor Gasa;
y dispensi 'ns la gran guassa
d' aqueix *Champany* Codorniu.

SALTIVERI.

Rebin los avuy casats
felicitats á grapats;
y ab lo *Champany*, bò com es,
mes grapats encare... ¡Mes!

VENDRELL.

Si Deu me tè d' escoltar
viuréu sempre molt felissos:
que 'os dongui forsa monissos
y *Champany* fins á vessar.
(No 's tornin á equivocar).

C. RIBÓ.

Tots som poëtas y pobres;
y ja qu' hem causats tals danys,
salut y que per molts anys
pugan fer semblantas obras.

ASMARATS.

De tot lo que ha succehit
sols una cosa 'm sab greu:
no poguer ser ¡viva Deu!
nuvi per aquesta nit.

STARAMSA.

Passéu molts anys sense afanys...
¡Bè prou que passen 'ls anys!
(Y passen alts 'ls *Champanys*).

ALONSO.

Núvia: encar' que no 't coneix,
jo suposo qu' ets molt maca:
Si ara envejo á ton espós
no ho trobarás cosa extranya.
(Gracias del *Champany* d' arròs).

JAPET DE L' ORGA.

Com que no he pogut fumar,
(puig, senyor Gasa, no fumo)

dels tabacos me 'n refúm...
A mí si que rè m' hi fá.
(*L. Champany* no 'l puch torná).
BONAVIA.

Os desitjo sols, companys,
que aquest sopar literari,
humorístich-culinari
lo celebren setanta anys.
(Y als núvis tot un armari
'ls desitjo de *Champanys*).
R. PONS.

Felicitó al senyor Gasa
perque gosi un felís any...
No 's fassi pas gens estrany
d' enviar las brevas á casa...
¡Van molt bè sobre 'l *Champany*!
BARÓ.

Desitjo á la núvia hermosa
mil anys de felicitat,
y una doizeneta d' ampollas
de *Champany* improvisat.

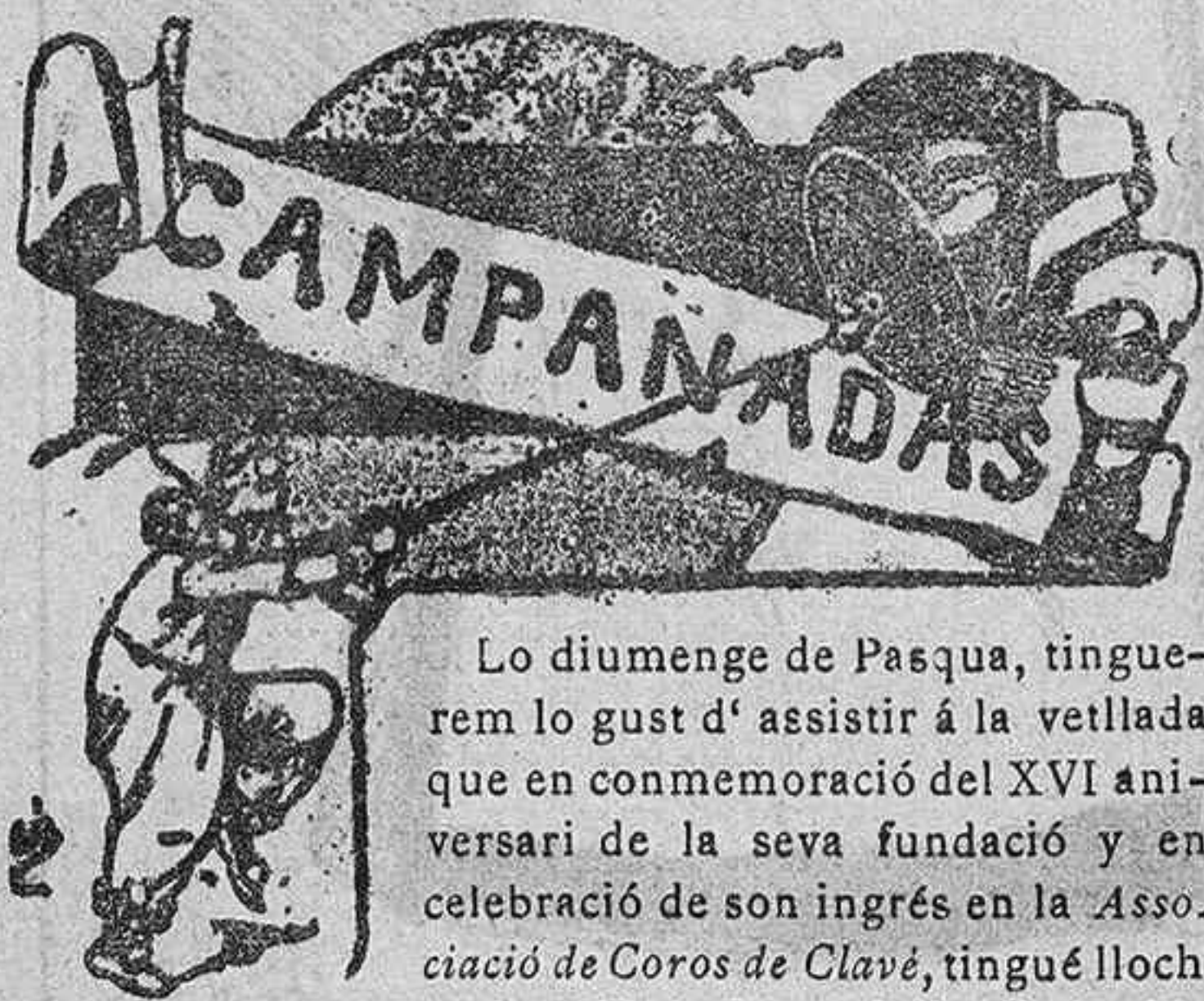
A. LLIMONER.

Tot l' any beuria *Champany*
á aquet preu.

RAMÓN BARBANY.

Ab tot y anar tan errats,
Deu 'ls fassi ben casats.
(Ah! Del *Champany*... ¡enterats!)

PERET DEL CARRIL.

Lo diumenge de Pasqua, tingue-
rem lo gust d' assistir á la vetllada
que en commemoració del XVI ani-
versari de la seva fundació y en
celebració de son ingrés en la *Asso-
ciació de Coros de Clavé*, tingué lloch
en lo saló de festas de la distingida

Societat coral «La Catalana.»

Després de algunas oportunas paraulas del president del
coro Sr. Pubill, s' executaren 'ls números del programa, de-
vant d' una lluhida concurrència. En la part musical, re-
cordém als Srs. Rius, Monté, Babot, Xifreu, Abril, Buxó y
'l coro de la Societat que baix la direcció del mestre senyor
Guiteras, cantá ab notable afinació, l' *Arri Moreu*, de Ven-
tura, y *La Maquinista*, de Clavé.

En la part literaria llegiren hermosos travalls alussius
lo Sr. Benages y nostres estimats colaboradors D.ª Dolors
Riera de Escriu, Manel Gardó y M. Riusec. Gracias á la
amabilitat d' aquest últim, tenim lo gust de publicar avuy

sa bonica poesia «!Avant!» qual publicació creyém que 'ns
agrahirán 'ls lectors.

Tancá la festa lo president de l' *Associació de Coros*, se-
nyor Benages, qui ab entusiasmá paraula, enaltí la gran
obra del immortal Clavé y anunciá la próxima expedició
dels coros á Bilbao y Sant Sebastián.

En resum, la festa resultá en extrém lluhida y digna dels
que hi prengueren part y de la distingida societat que la
celebrá.

La recaudació d' Aduanas ha disminuít tres millóns en lo
més passat.

També ha disminuít en un milló l' ingrés de contribu-
cions.

Las calamitats segueixen sempre als conservadors.
No sembla sino que quan los altres estigan típs de carn
los donguin á n' ells los ossos á rosegat.

Lo senyor Sagasta, té la paraula.

Llegim:

«Lo senador Merelo ha impugnat lo capítul dels pressu-
puestos en que figura la consignació necessaria pera 'l sós
teniment de la cátedra de Religió y Moral en los instituts
provincials.»

«Bó es tenir religió, pero es millor tenirla barata.»

«Res los costa als senyors sacerdots explicar religió y
moral en los instituts, pero explicarlas gratis.»

«¡Es molt trist que 'l clero estiga sempre demanant di-
ners y no fassi res per amor de Deu!»

¡Prou deu ser algun hereije 'l qu' ha escrit tot aixó!

L' *Hotel Condal* siguié 'l lloch ahont vá reunir-se dissapte passat la *Colla dels Fideus*.

Lo sopar siguié de primera; y l' animació arrivá al cap-de-munt al servir-se un Champagne plogut del Cel que, per la mateixa rahó, resultá diví... y barato. No vá haverhi brindis.

Entre 'ls comensals recordém als coneguts fabricants de ratllas curts senyors Alonso, Umbert (*Ego Sum*), Asmarats (*Staramsa*), Barbany (*Pepet del Carril*), Barbany (R.), Baró, Bonavía, Ferrer (*Japet de l' orga*), Givanel, Marinello (*A. Llimoner*), Pous, Prats Nayach, Ribó, Saltiveri, Vendrell y altres.

Lo distingit escriptor D. Ramón Ramón (*Ramonet R*), del Vendrell, excusá sa assistència enviant una ingeniosa endressa que fou molt aplaudida.

En aquet mateix número publicuém un *aplech* d' improvisacions inspiradas en una equivocació del Champagne, equivocació molt lamentable... per l' amo de la fonda.

¡Quina colla més tranquila la dels *Fideus*!

L' estreno del *sport* vasco á París, sembla qu' ha sigut una verdadera desgracia, per falta de direcció.

A Barriola se li van rompre las espardenyas, y com no n' hi havia d' altres, va haver de continuar lo partit d' aquet modo.

Demanaren los jugadors una beguda, y no se 'ls va poder servir.

Se sentaren per descansar, y á falta de tovallolas, tingueren que treure uns mocadors que no tenian res de blanchs.

Y per completar la festa, lo Manco, ab una, pilota, va ferir del cap á una senyora, qu' es fama que va exclamar posantse la mà á la part dolorida, y en espanyol xapurrat per supuesto:

Je, Madame Castagnolas,
Monsieur Manco juro á usted,
que de lejos miraré
las pelotas españolas.

Lo corresponsal de *La Publicidad* ha manifestat á aquesta Redacció que 'l párrafo extractat en lo número passat de la correspondència no 's referia al Sr. Garrell sino al Sr. Bellavista, á qui encare —diu— no li ha sigut retirat lo nomenament de Director que de certa manera—diu— oficial se li adjudicá per la Administració del periódich *El Congost* d' aquella localitat ja fa tems.

Aixís ho diu ell, lo corresponsal, y aixís desitja que consti dit senyor. Queda complascut.

Copiém d' una estadística:

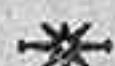
De 80 centenaris auténtichs, 31 perteneixen al sexo masculí y 49 al femení, repartits del següent modo:

Homes: 6 solters, 2 casats, 23 viudos.

Donas: 10 solteras, 1 casada, 38 viudas.

Segons se desprén d' aquets datos la creu del matrimoni es la càrrega qu' acaba mes prompte ab la vida, sent la viudés lo que mes l' allarga.

Per lograr, donchs, llarga vida,
home y dona buscarán
una persona que visqui,
tot lo mes, un ó dos anys;
y un cop siga al *Campo Santo*
podrán viure sossegats,
—si del Cel reben ajuda...—
mentres vagin respirant.

Los toreros están de desgracia:

En la corrida que 'l diumenge passat, tingué lloch en Madrid, ne van sortir descalabrats el *Gallo* y el *Regaterillo*.

En la novellada que tingué lloch en aquesta ciutat, lo mateix dia, tingueren que ser auxiliats l' espasa Vicens Ferrer y 'ls picadors Theodor Amaré, Theodor Ramón y Joseph Abad.

En Sevilla varen sortir-ne nafrets l' espasa Corzo, un picador, un noy de catorze anys que va rebre una banyada á la cuixa y un guardia municipal que va resultar ferit d' un cop de pedra, lo qual va exclamar dirigintse al lloch d' hont cregué havia sortit lo projectil:

Nada del mundo me arredra,
mas tengo un miedo cervical
á este durísimo mal
que se llama mal de piedra.

Hem sentit dir que va á fundarse un nou periódich setmanal crítich, literari, humorístich é independent, redactat per mestres en lo género festiu, qual direcció literaria vol confiar-se al més jove y més indicat dels redactors escullits que formarán la plantilla de dita publicació, nostre estimat company de casa D. Joseph Barbany (*Pepet del Carril*).

Segons noticias, dit setmanari, que no omitirá gasto de cap manera, está cridat á arrencar molts caretas sense contemplació y á no perdonar medis pera acreditar son titol: *Lo Temporal*.

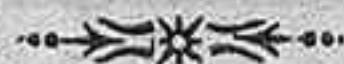
Si surt, estém en vigíllies de descobrir una verdadera *Pompeya* de ruinas literarias antiguas.

¡Quants monumentals edificis literaris sense fonaments veurém fets runas!

¡Ay de molts sabís!!

CORRESPONDENCIA

(Tancada 'l dimars á la nit.)

F. Deulofeu: No 'ns serveix.—Idroij: Lo de vosté, tampoch.—Francesch Comas: *Idem de lienzo*.—Lluís Viola: Ay los renegats no hi volém tractes.—M. C.: «Lo anhelat sí» b «Perjura» son molt incorrectes.—F. Ribas: Anirá algo.—Gil Barebaix: De vosté també.—E. Monra: Dugas «Gotas».—J. B. Planas: Alguna cosa.—M. Palaos: Está bé.—Andreu Cortés: Anirá.—Antoni Rovira: Insertarém lo logogrifo.—F. Aber Coll: De vosté, tres travalls.—Joseph Gay: La poesia está bé; pero la trobém massa *forta*.—Pau Palloca: Fa bé de no volguer res dels altres; lo que 'ns envia no serveix.—Joseph Gorina: Aceptat.—Conchita O.: També.—J. Salau: Anirá.—F. O. F.: Insertarém alguna cosa.—Lluís Salvador: Está bé.—Un Mataroní: Anirá un cantar.—Pepito de las Máquinas: De vosté, un epígrama.—Nasi Parpal: Y de vosté, 'ls cantars.—Joseph Gay: Acabém de rebre un altre treball de vosté; no está mal, pero preferim composicions cómicas.—Pere Carreras: Anirá algo.—Emili Suñé: De vosté «Llunas».—Antón Alvira: Ha de posar los noms en catalá.—Antón E. Ferraut: La forma es defectuosa.—Pepito Llauné: Anirá un cantar.—Pá y Figas: De vosté 'ls trenca-closcas.—Sanch de Cargo: Aceptats los impossibles. Lo poesia está molt bé, pero hauria d' arreglar la última quarteta.—Bernabé Llorens: Anirá la missiva.—Comas: Aquell setmanari que diu que 'ls altres tenen anèmia, aquesta setmana no ha sortit á causa d' una *sindineritis* crónica.

Tot lo demás ja es al cove.

==LITOGRAFIA BARCELONESA==

de Ramón Estany

5. Carrer de Sant Ramon, 5-BARCELONA

—Si la dona se 'm moria, Pepito, l' endemà mateix m' enterrarian à mí.
 —No ho creguis; segons las estadísticas, los viudos son los que viuen mes anys.
 —¡Aixís callo!

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Es ma primera vocal,
 es beguda la segona
 y la tercera te dona
 una nota musical.
 Jo he tingut primera - dos,
 es un camí dos - primera,
 hu - tersa tot aucell té
 y es dos - tersa Llagostera.
 Sembla que ab aqueixos datos
 la endevinarás com cal;
 sols diré que d' aquí Espanya
 es una ciutat Total.

PEPET DELS CANARIS.

CONVERSA

—¿Sabs, Matilde, lo que m' ha dit
 aquell?
 —¿Qué t' ha dit?
 —Que tú sempre li fas l' ulllet.
 —Noy, de ton amich Pep no 'n fassia
 cas.
 —No me ho ha dit pas ell.
 —¿Donchs qui?
 —Tú mateixa ho has dit no fa gayre.

NIÑO DEL OJO AZUL

INTRÍNGULIS

Buscar una paraula que treyntli cada vegada una lletra del radera dongui 'ls següents resultats: 1: Verb; 2: En las casas n' hi ha; 3: Barcelona n' es; 4: Qui no es valent ne té; 5: Riu d' Italia; 6: Consonant.

MANEL BELLVÉ.

ANÁGRAMA

La familia d' en Benet
 per vora 'l Tot va passar
 y en la sorra 's va trobar
 un tot nou y molt ben fet.

UN DE BALLOBAR.

TERS DE SILABAS

.....

Sustituir los punts per lletres de manera que llegit vertical y horisontalment, dongui: 1.ª ratlla: Nom d' home; 2.ª Població catalana; 3.ª Nom d' home.

A. MARTI Y SARAMANDILLA

GEROGLIFICH

::
 + VI
 VI
 RI +
 D
 ANIRÁS

NOY DE SANS

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NUMERO 352

Xarada.—O ca-ta.
 Sinonimia.—Gracia.
 Anagrama.—Rifa.—Fira.
 Logogrifo numérich.—Raimundo.
 Rombo.—

M
 M a r
 M a r i a
 M a r i a n a
 R i a l l a
 A n a
 A

Geroglífich.—Per camas las moscas.